

Länsilinkki Oy

PÄÄTÖS HUOMATTAVASTA MARKKINAVOIMASTA YKSITTÄISEEN KIINTEÄN PUHELINVERKKOON LASKEVAN LIIKENTEE MARKKINOILLA

1 TELEYRITYS, JOTA PÄÄTÖS KOSKEE

Länsilinkki Oy on Turun ja Porin telealueella toimivien 11 paikallisen puhelinyhtiön yhteisesti omistama yhtiö. Länsilinkki Oy toimii näiden paikallisten yhtiöiden apuyhtiönä ja vastaa telealueen ydinverkko- ja clearing-toiminnasta. Länsilinkki Oy hoitaa lisäksi omistajayhtiöidensä puolesta keskitetysti yhteenliittämisen eri teleyritysten välillä. Yhtiö tarjoaa palveluja myös muille teleyrityksille. Länsilinkki Oy:llä ei ole omaa kiinteää televerkkoa eikä liittymäasiakkaita. Länsilinkki Oy:n liikevaihto vuonna 2002 oli 4,786 miljoonaa euroa ja yhtiön palveluksessa oli 13 henkilöä.

2 RELEVANTIT MARKKINAT

2.1 Hyödykemarkkinat

Relevantteina hyödykemarkkinoina on laskeva liikenne yksittäiseen kiinteään puhelinverkkoon. Kyseessä on ns. tukkutason markkina, joka sisältyy EY:n komission suositukseen¹ ennakkosääntelyn alaisiksi tulevista merkityksellisistä tuote- ja palvelumarkkinoista sähköisen viestinnän alalla (markkina n:o 9). Viestintämarkkinalain (393/2003) 16 § velvoittaa Viestintävirastoa ottamaan huomioon komission suosituksen merkityksellisiä viestintämarkkinoita määritellessään.

Viestintämarkkinalain 43 § 3 momentin mukaan laskevalla liikenteellä tarkoitetaan teleyrityksen puhelinverkon käyttöä, kun yhteys muodostetaan toisen teleyrityksen puhelinverkosta teleyrityksen puhelinverkkoon. Laskeva liikenne on liikennettä yhteenliittämispisteestä puhelun vastaanottajalle. Yleisesti kyseiseen hyödykemarkkinaan katsotaan kuuluvaksi laskeva liikenne teleyrityksen kiinteään puhelinverkkoon sekä laskevan liikenteen toteuttamiselle välttämättömät yhteenliittämistuotteet ja -

¹ Komission suositus sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY mukaisesti ennakkosääntelyn alaisiksi tulevista merkityksellisistä tuote- ja palvelumarkkinoista sähköisen viestinnän alalla 2003/311/EY, EYVL L 114 8.5.2003, s. 45.

palvelut. Laskevan liikenteen välittämisen toteuttamiseksi välttämättömiä ovat esimerkiksi yhdysjohtoliitännän käyttöönotto ja ylläpito, YKM-liitännän kytkentä, muutos ja ylläpito sekä muut mahdolliset laskevan liikenteen toteuttamiselle välttämättömät tuotteet ja palvelut.

2.2 Maantieteelliset markkinat

Koska tarkastelun kohteena on yksittäiseen kiinteään puhelinverkkoon laskeva liikenne, jokainen laskevan liikenteen palvelua tarjoava kiinteä puhelinverkko muodostaa oman relevantin markkinansa. Markkinamäärittely huomioon ottaen tietyssä kiinteässä verkossa tarjottua laskevan liikenteen palvelua ei ole mahdollista korvata jossain toisessa kiinteässä verkossa tarjotulla laskevan liikenteen palvelulla. Näin ollen relevanttien markkinoiden maantieteellinen ulottuvuus on perusteltua rajata kunkin verkon sijainnin ja maantieteellisen kattavuuden mukaan. Useimmissa tapauksissa tämä tarkoittaa paikallisen teleyrityksen perinteiselle toimialueelleen ja mahdollisesti sen ulkopuolelle laajentamaa kiinteää puhelinverkkoa. Perinteisellä toimialueella tarkoitetaan aluetta, jolla teleyrityksellä oli rajoitukseton oikeus paikallisen teletoiminnan harjoittamiseen 31.12.1993 saakka.

Seuraavien verkkoyritysten kiinteiden verkkojen yhteenliittäminen tapahtuu keskitetysti Länsilinkki Oy:n kautta: Härkätien Puhelin Oy, Loimaan Seudun Puhelin Oy, Turun Puhelin Oy, Eurajoen Teleosuuskunta, Kemiön Puhelin Oy, Laitilan Puhelinosuuskunta, Lännen Puhelin Oy, Paraisten Puhelin Oy, Satakunnan Puhelin Oy, Salon Seudun Puhelin Oy ja Vakka-Suomen Puhelin Oy. Em. yhtiöt ovat valtuuttaneet Länsilinkki Oy:n tekemään puolestaan yhteenliittämissopimukset sekä hinnoittelemaan yhteenliittämistuotteita ja -palveluita. Koska relevantit maantieteelliset markkinat rajautuvat yksittäisen paikallisen kiinteän puhelinverkon kattamalle alueelle, toimii Länsilinkki Oy 11 relevantilla markkinalla.

Länsilinkki Oy:n edustamien yritysten kiinteät puhelinverkot on pääosin rakennettu ennen vuotta 1994 ko. yritysten tai niiden edeltäjien perinteisille toimialueille. Myös vuoden 1994 jälkeen valtaosa verkkojen rakentamisesta on kohdistunut kyseisille perinteisille toimialueille. Länsilinkki Oy:n edustamien paikallisten teleyritysten verkot kattavat siten pääosin seuraavat Turun ja Porin telealueella sijaitsevat kunnat ja kaupungit: Marttila, Koski, Tarvasjoki, Loimaa, Loimaan maalaiskunta, Mellilä, Ypäjä, Oripää, Vampula, Alastaro, Punkalaidun, Aura, Karinainen, Pöytyä, Turku, Kaarina, Rymättylä, Vahto, Yläne, Velkua, Eurajoki, Kemiö, Dragsfjärd, Västanfjärd, Laitila, Rauma, Kodisjoki, Lappi, Eura, Kivikainen, Säkylä, Raisio, Ulvila, Harjavalta, Rauman maalaiskunta, Pyhärinta, Mynämäki, Vehmaa, Mietoinen, Nousiainen, Lemu, Rusko, Naantali, Askainen, Nakkila, Kullaa, Nousiainen, Masku, Merimasku, Parainen, Huittinen, Kankaanpää, Pori, Särkisalo, Perniö, Kisko, Muurla, Salo, Hailikko, Kuusjoki, Pertteli, Kiikala, Suomusjärvi, Somero, Uusikaupunki, Taivassalo ja Kustavi.

3 MARKKINA-ANALYYSI JA HUOMATTAVAN MARKKINAVOIMAN YRITYKSEN NIMEÄMINEN

Viestintämarkkinalain 17 § 1 momentin mukaan Viestintäviraston on päätöksellään määrättävä teleyritys huomattavan markkinavoiman

(HMOV) yritykseksi, jos sillä markkina-analyysin perusteella havaitaan olevan tietyillä markkinoilla yksin tai yhdessä muiden kanssa sellaista taloudellista vaikutusvaltaa, jonka turvin se voi toimia huomattavassa määrin riippumattomana kilpailijoista, kuluttajista tai muista käyttäjistä.

Laskevan liikenteen palvelu on yksi keskeisistä teleyritysten verkkopalveluista ja liittyy televerkkojen ja -palvelujen yhteenliittämiseen. Yhteenliittäminen on edellytys sille, että telepalvelujen käyttäjät voivat harjoittaa televiestintää ja käyttää toisten teleyritysten palveluita.

Viestintämarkkinalain 17 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan teleyritysten yhteinen huomattava markkinavoima voi perustua esimerkiksi sellaisiin yritysten välisiin sopimuksiin, joiden tavoitteena on pyrkiä yhteiseen markkinakäyttäytymiseen. Länsilinkki Oy:n omistajayhtiöt ovat valtuuttaneet Länsilinkin solmimaan puolestaan keskitetysti Turun ja Porin telealueen laskevaa liikennettä koskevat yhteenliittämissopimukset. Teleyritykset, joiden yhteenliittämisestä Länsilinkki Oy huolehtii, ovat yhtiön osakkaita. Vaikka Länsilinkki Oy ei hinnoitele laskevan liikenteen palveluja keskitetysti, vaan kukin omistajayrityksistä määrittää laskevan liikenteen palvelun maksun itse, on osa hyödykemarkkinaa kuuluvista palveluista, kuten väylöity- ja ohjauspalvelut, hinnoiteltu Länsilinkki Oy:n hinnastossa koko Turun ja Porin telealuetta koskien. Lisäksi Länsilinkki Oy perii yhteenliittämissopimuksen tekemisestä ja ylläpidosta sekä sopimuksen teknisestä toteuttamisesta korvauksen sopimuskumppaneiltaan. Omistajayritykset osallistuvat hinnoittelua koskevaan päätösten tekoon yhtiön hallintoelimissä. Toisaalta laskevan liikenteen palveluja koskevia yhteenliittämissopimuksia on edelleen mahdollista solmia myös erikseen kunkin Länsilinkki Oy:n edustaman yrityksen kanssa näiden kiinteiden puhelinverkkojen osalta.

Edellä kuvattujen rakenteellisten yhteyksien ja hintayhteistyön johdosta Länsilinkki Oy hallitsee yhdessä edustamiensa teleyritysten kanssa kaikkea edustamiensa teleyritysten verkkoihin päättyvää liikennettä. Koska jokainen kiinteä puhelinverkko muodostaa oman relevantin maantieteellisen markkinansa, Länsilinkki Oy:llä on yhdessä kunkin edustamansa teleyrityksen kanssa 100 prosentin markkinaosuus laskevan liikenteen tarjoamisessa kyseessä olevan televerkkoyrityksen paikallisessa kiinteässä puhelinverkossa. Länsilinkki Oy on laskevan liikenteen tarjoamisen lisäksi myös vahva muiden yhteenliittämistuotteiden tarjoaja edustamiensa teleyritysten verkkojen kattamalla alueella.

Kullakin Länsilinkki Oy:n edustamalla yrityksellä on lisäksi perinteisellä toimialueellaan edelleenkin yli 95 prosentin osuus sekä paikallisessa kiinteässä puhelinverkossa loppukäyttäjille tarjottavien puhelujen minuuttimääräisistä että liittymien kappalemääräisistä markkinoista. Länsilinkki Oy:n edustamien yritysten kilpailijoista lähinnä Sonera on rakentanut omaa (rinnakkaista) kiinteää puhelinverkkoa näistä joidenkin perinteisille toimialueille. Näillä alueilla olevien Soneran asiakkaiden määrä on kuitenkin vähäinen Länsilinkki Oy:n edustamien yritysten asiakasmääriin verrattuna. Kilpailevien kiinteiden puhelinverkkojen yhteenlaskettu markkinaosuus perinteisillä toimialueilla jää alle viiden prosentin.

Edellä esitetyn perusteella Viestintävirasto katsoo, että Länsilinkki Oy:llä on yhdessä kunkin Turun ja Porin telealueella edustamansa, paikallista kiinteää puhelinverkkoa hallitsevan, teleyrityksen kanssa viestintämark-

kinalain 17 § 1 momentissa tarkoitettu huomattava markkinavoima yksittäiseen kiinteään puhelinverkkoon laskevan liikenteen markkinalla kunkin paikallisen teleyrityksen kiinteän paikallisen puhelinverkon alueella. Paikalliset teleyritykset, joiden kanssa Länsilinkki Oy:llä on yhteinen huomattava markkinavoima teleyrityksen hallitseman paikallisen kiinteän verkon alueella, ovat: Härkätien Puhelin Oy, Loimaan Seudun Puhelin Oy, Turun Puhelin Oy, Eurajoen Teleosuuskunta, Kemiön Puhelin Oy, Laitilan Puhelinosuuskunta, Lännen Puhelin Oy, Paraisten Puhelin Oy, Satakunnan Puhelin Oy, Salon Seudun Puhelin Oy ja Vakka-Suomen Puhelin Oy. Viestintävirasto antaa kullekin yritykselle erillisen huomattavaa markkinavoimaa koskevan päätöksen, jossa kyseisillä yrityksillä on todettu olevan huomattava markkinavoima yksittäiseen kiinteään puhelinverkkoon laskevan liikenteen markkinalla yhdessä Länsilinkki Oy:n kanssa oman paikallisen kiinteän verkkonsa kattamalla alueella, ja jossa yritykselle on asetettu HMV-aseman perusteella tarpeelliset velvollisuudet.

4 LÄNSILINKKI OY:LLE HUOMATTAVAN MARKKINAVOIMAN YRITYKSENÄ ASETETTAVAT VELVOLLISUUDET

Viestintävirasto asettaa Länsilinkki Oy:lle viestintämarkkinalain 18 §:n nojalla seuraavat velvollisuudet:

1. Yhteenliittämisvelvollisuus , VML 39.2 §

Yhtiöllä on velvollisuus liittää edustamiensa teleyritysten viestintäverkko tai viestintäpalvelu yhteen toisten teleyritysten viestintäverkkojen tai viestintäpalvelujen kanssa.

2. Toimitusehtojen ja hinnaston julkaisuvelvollisuus, VML 33 §

Yhtiöllä on velvollisuus julkaista edustamiensa teleyritysten laskevan liikenteen sekä kaikkien laskevan liikenteen välittämisen toteuttamiselle välttämättömyydenyhteenliittämistuotteiden ja -palvelujen toimitusehdot ja hinnastot. Toimitusehdot ja hinnastot on julkaistava yhtiön internet-sivuilla ja pidettävä lisäksi pyynnöstä toisten teleyritysten saatavissa paperimuodossa.

3. Hinnoittelua ja muita ehtoja koskevat velvollisuudet, VML 37 ja 84 §

Yhtiöllä on velvollisuus hinnoitella edellä 2 kohdassa mainituista tuotteista ja palveluista perityt korvaukset siten, että ne ovat kaikkiin kyseisten palvelujen tuottamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin nähden kustannussuuntautuneita ja syrjimättömiä, sekä muutoinkin noudattaa syrjimättömiä ehtoja.

Perustelut velvollisuuksien asettamiselle

Vaikka Länsilinkki Oy:llä ei ole omia liittymäasiakkaita eikä omaa laskevaa liikennettä, on sillä yhtiöiden edellä kuvattujen rakenteellisten yhteysien ja hintayhteistyön johdosta huomattavaa markkinavoimaa omistajayhtiöidensä perinteisiltä toimialueille laskevassa liikenteessä. Tästä johdun Viestintävirasto pitää tarpeellisena asettaa myös Länsilinkki Oy:lle yhteenliittämistä ja hinnoittelua koskevia velvoitteita.

Länsilinkki Oy hallitsee yhdessä edustamiensa teleyritysten kanssa kaikkien edustamiensa teleyritysten verkkoihin liittyneiden loppuasiakkaiden liittymiin päättyvää liikennettä. Jotta näihin verkkoihin liittyneet loppuasiakkaat voisivat käyttää mahdollisimman monen telepalveluyrityksen palveluja, Länsilinkki Oy:lle on tarpeen asettaa yhteenliittämisvelvollisuus.

Koska Viestintävirasto on asettanut yhteenliittämisvelvollisuuden, Länsilinkki Oy:n on noudatettava myös VML 40 - 42 ja 45 §:n säännöksiä, jos yhteenliittämisvelvollisuuden sisällöstä ei muutoin päästä sopimukseen. Asetetusta yhteenliittämisvelvollisuudesta seuraa, että yrityksen on noudatettava 44 §:ssä säädettyä määräalennusten kieltoa. Neuvotteluosapuolet eivät voi keskinäisellä sopimuksella poiketa 44 §:n säännöksestä.

Asetetut julkaisuvelvollisuudet ovat tarpeen yhteenliittämistä koskevien sopimusneuvottelujen edistämiseksi ja ne helpottavat yhteenliittämisehtojen kohtuullisuuden ja syrjimättömyyden valvontaa. Ilman hinnoittelua ja syrjimättömyysvelvoitetta verkkoyrityksillä ja niitä edustavalla Länsilinkki Oy:llä olisi mahdollisuus käyttää huomattavaa markkinavoimaansa hinnoittelemalla verkon käyttö kilpaileville teleyritykselle kohtuuttoman kalliiksi tai käyttämällä kilpailevia teleyrityksiä syrjiviä ehtoja.

Julkaisu- ja hinnoitteluvollisuudet kohdistuvat laskevan liikenteen lisäksi sellaisiin palveluihin ja tuotteisiin, joita ilman laskevan liikenteen välittäminen ei olisi mahdollista. Kyseisistä palveluista ja tuotteista ei voida esittää tyhjentävää luetteloa, sillä laskevan liikenteen välittämiseksi välttämättömät tuotteet ja palvelut riippuvat teleyrityksen käyttämästä tekniikasta. Viestintävirasto ottaa tarvittaessa yksittäistapauksessa kantaa siihen, kohdistuvatko julkaisu- ja hinnoitteluvollisuudet johonkin tiettyyn tuotteeseen tai palveluun.

Viestintämarkkinalain 87 §:n mukaan velvollisuus kustannuslaskentajärjestelmän käyttämiseen voidaan asettaa, jos se on tarpeen tukku- tai vähittäismarkkinoita koskevan hinnoittelun valvomiseksi. Länsilinkki Oy:lle on asetettu velvollisuus hinnoitella laskevasta liikenteestä sekä sen toteuttamiselle välttämättömistä tuotteista ja palveluista perittävä korvaus syrjimättömästi ja kustannussuuntautuneesti. Koska Länsilinkki Oy:n nykyiset laskevan liikenteen maksut merkittävältä osin perustuvat yhtiön omistajayritysten ilmoittamiin hintoihin, Viestintävirasto katsoo tässä vaiheessa hintojen kustannussuuntautuneisuuden valvomiseksi riittävän, että Länsilinkki Oy:n omistajayritykset veloitetaan käyttämään kustannuslaskentajärjestelmää. Siten Länsilinkki Oy:lle ei ole toistaiseksi tarpeen asettaa kustannuslaskentajärjestelmän käyttöä koskevaa velvollisuutta. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että viestintämarkkinalain 86 §:n nojalla Länsilinkki Oy:llä on velvollisuus tarvittaessa osoittaa perimiensä hintojen kustannussuuntautuneisuus. Mikäli kustannuslaskentajärjestelmä todetaan tarpeelliseksi hinnoittelun kustannussuuntautuneisuuden valvomiseksi, Viestintävirasto voi asettaa kyseisen velvollisuuden myöhemmin.

Kaikki edellä asetetut velvollisuudet ovat tarpeen myös kilpailun edistämiseksi kiinteän verkon loppuasiakasmarkkinoilla. Viestintämarkkinalain mukaan Viestintäviraston tulee pyrkiä ratkaisemaan vähittäismarkkinoi-

den kilpailuongelmia ensisijaisesti asettamalla tukkumarkkinoilla toimiville HMV-yrityksille velvoitteita.

Edellä mainituin perustein Viestintävirasto katsoo, että yhtiölle edellä asetetut HMV-velvollisuudet ovat tarpeen kilpailun puutteesta johtuvien ongelmien lieventämiseen kiinteään puhelinverkkoon laskevan liikenteen markkinoilla ja että asetetut velvollisuudet eivät ole yhtiön kannalta kohtuuttomia niillä tavoiteltavaan kilpailun edistämispäämäärään nähden.

Viestintävirasto seuraa edelleen kilpailutilannetta kiinteään puhelinverkkoon laskevan liikenteen markkinoilla. Mikäli kilpailutilanne sitä edellyttää, Viestintävirasto voi myöhemmin muuttaa päätöstä ja asettaa Länsilinkki Oy:lle muitakin viestintämarkkinalain 18 §:n mukaisia velvoitteita.

5 JULKINEN KUULEMINEN

5.1 Kansallinen kuuleminen

Viestintävirasto varasi 28.8.2003 teleyrityksille sekä teleyrityksiä ja käyttäjiä edustaville tahoille tilaisuuden esittää käsityksensä viraston päätösluonnoksista huomattavasta markkinavoimasta yksittäiseen kiinteään puhelinverkkoon laskevan liikenteen markkinoilla. Määräaika lausuntojen antamiselle päättyi 26.9.2003. Viestintävirasto varasi 30.10.2003 vielä teleyrityksiä ja käyttäjiä edustaville tahoille tilaisuuden esittää käsityksensä ensimmäisen kuulemiskierroksen jälkeen muutetuista päätösluonnoksista 12.11.2003 mennessä. Viestintävirasto sai 24 lausuntoa, jotka koskivat tätä päätösluonnosta tai laskevaa liikennettä koskevia päätösluonnoksia yleisesti. Länsilinkki Oy ei lausunnossaan kommentoinut Viestintäviraston markkinamäärittelyä tai markkina-analyysia.

Kilpailuvirasto yhtyi pääosin Viestintäviraston markkinamäärittelyihin, markkina-analyysseihin sekä päätösluonnoksissa asetettuihin velvoitteisiin. Kilpailuvirasto kuitenkin katsoi, että jatkossa saattaisi joissain tapauksissa yritysten markkinavoimaa analysoitaessa tulla arvioitavaksi kiinteän verkon ja matkaviestinverkon korvaavuus ja täydentävyys. Konvergenssikehitystä ja kilpailua edistäisi se, että yhteenliittämistä koskevat säännökset ja velvoitteet olisivat verkon teknisestä toteutuksesta riippumatta samat. Kilpailunrajoituslain todettiin saattavan asettaa kustannussuuntautuneisuusvelvoitteita pienillekin teleyrityksille, vaikka Viestintävirasto ei näitä velvoitteita asettaisi.

Sekä Elisa Oyj että TeliaSonera Finland Oyj kritisoivat tapaa, jolla hyödykemarkkina ja tuotteet, joihin asetetut velvoitteet kohdistuvat, on määriteltä päätösluonnoksissa. Lausuntojen mukaan päätökset tulisi näiltä osin rajata tarkemmin ja laskevan liikenteen toteuttamiselle tarpeelliset tuotteet ja palvelut tulisi määritellä tyhjentävästi. Elisa Oyj katsoi, että jokaiselle HMV-yritykselle tulisi asettaa laskevan liikenteen kustannussuuntautunut hinnoittelovelvoite. Elisa Oyj ilmoitti lisäksi, ettei Lounet Oy enää omista Länsilinkki Oy:n osakkeita (siirtopäivä 15.9.2003). Lounet Oy:llä on nykyisin normaali yhteenliittämissopimussuhde Länsilinkki Oy:n kanssa.

Edellä lausuttu ei ole aiheuttanut muutoksia hyödykemarkkinan määrittelyyn, sillä Viestintäviraston näkemyksen mukaan laskevan liikenteen vä-

littämiseksi välttämättömät tuotteet ja palvelut riippuvat teleyrityksen käyttämästä tekniikasta ja teknisestä kehityksestä eikä näistä tuotteista ja palveluista voida esittää tyhjentävää luetteloa. Viestintävirasto on hyödykemarkkinamäärittelyssään pitänyt lähtökohtana komission suositusta relevanteista markkinoista ja määritellyt hyödykemarkkinaa ainoastaan kiinteään puhelinverkkoon laskevan liikenteen. Viestintävirasto toteaa myös, että yhteenliittämistä koskevat velvoitteet ovat samat verkon teknisestä toteutuksesta riippumatta.

Länsilinkki Oy katsoi päätösluonnoksessa asetettujen velvoitteiden osalta, ettei sitä tulisi velvoittaa käyttämään kustannuslaskentajärjestelmää, koska Länsilinkki Oy:n hinnasto perustuu pääsääntöisesti Turun ja Porin telealueen puhelinyhtiöiden ilmoittamiin hintoihin. Osa hinnoista on eritelty yhtiökohtaisesti Länsilinkki Oy:n hinnastossa ja osa hinnoista on saatu laskemalla yhtiökohtaiset hinnat yhteen. Liikennemaksuihin liittyvät kustannuslaskentajärjestelmät ovat yhtiön käsityksen mukaan siten tarpeellisia Länsilinkin edustamissa puhelinyhtiöissä, mutta eivät Länsilinkki Oy:ssä. Länsilinkki Oy piti sille asetettuja yhteenliittämismuutoksia ja toimitusehtojen ja hinnaston julkaisuvelvollisuutta hyväksyttävänä. Samoin hinnoittelun syrjimättömyyttä koskeva velvollisuus oli yhtiön näkemyksen mukaan hyväksyttävä.

Elisa Oyj katsoi, että jokaiselle HMOV-yritykselle tulisi asettaa laskevan liikenteen kustannussuuntautunut hinnoitteluveto. Elisan mukaan Finnet-yhtiöiden osalta on huomioitava yhtiöiden vertikaalinen integroituisuus ja se, että kuuluminen valtakunnalliseen Finnet-ryhmittymään lisää yksittäisen Finnet-yhtiön markkinavoimaa. Myös Saunalahti Group Oyj katsoi, että kaikille HMOV-yrityksille tulisi asettaa velvoitteita laajasti. Sekä Salon Seudun Puhelin Oy että Pohjois-Hämeen Puhelin Oy katsoivat, että HMOV-asema ja sen perusteella asetetut velvoitteet ovat kohtuuttomia pienille puhelinyhtiöille.

Song Networks Oy totesi relevanttien markkinoiden määrittelyiden pitävän pääosin paikkansa ja vastaavan tilannetta markkinoilla. Saunalahti Group Oyj ja Suomen Kuluttajaliitto ry pitivät toimitusehtojen ja hinnastojen julkaisuvelvollisuutta tärkeänä kilpailun turvaamiseksi. Julkistettavien tietojen tulisi olla vertailukelpoisessa muodossa vähittäishintoihin nähden.

Viestintävirasto on Länsilinkki Oy:ltä saamansa yhtiön hinnoittelua koskevan selvityksen perusteella arvioinut yhtiölle asetettuja velvoitteita uudelleen ja katsonut Länsilinkki Oy:n omistajayrityksille asetetun kustannuslaskentajärjestelmän käyttämistä koskevan velvoitteen olevan riittävä yhteenliittämisen hinnoittelun valvomiseksi edellä velvoitteiden perusteissa esitetyistä syistä johtuen. Viestintävirasto on myös muuttanut päätösluonnosta vastaamaan yhtiön omistuksessa tapahtuneita muutoksia.

5.2 Kansainvälinen kuuleminen

Viestintävirasto antoi 21.11.2003 komissiolle tiedoksi Viestintäviraston päätösluonnokset huomattavasta markkinavoimasta kiinteään puhelinverkkoon laskevan liikenteen markkinoilla. Komissio pyysi 25.11.2003 ja 28.11.2003 Viestintävirastoa toimittamaan lisätietoja ja selvennyksiä ilmoitettujen toimenpiteiden täyden arvioinnin mahdollistamiseksi. Viestin-

tävirasto toimitti pyydetty selvitykset 28.11.2003 ja 3.12.2003. Komissio antoi direktiivin 2002/21/EY 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun lausuntonsa 17.12.2003.

Komissio kommentoi lausunnossaan useiden teleyritysten vapauttamista tietyistä ennakkovelvollisuuksista. Komissio totesi, että samalla tavalla määritellyillä ja kilpailuongelmiltaan samanlaisilla markkinoilla erilaisten velvollisuuksien asettaminen eri yrityksille tulisi olla riittävästi perusteltua. Edelleen komission mielestä Viestintävirasto voisi harkita muita kustannusten valvonnan muotoja, jos Viestintävirasto katsoo kalliiden kustannussuuntautuneisuus- ja kustannuslaskentavelvollisuuksien asettamisen pienille yrityksille kohtuuttomaksi. Tällainen valvonnan muoto voisi komission mukaan olla esimerkiksi vertailuanalyysi suhteessa isompiin hinnoitteluvollisuuden alaisiin yrityksiin.

Komissio esitti lausunnossaan vielä huolestuneisuutensa siitä, että teleyritykset, joille on asetettu kustannuslaskentajärjestelmävelvoite, saavat viestintämarkkinalain mukaan valita itse kustannuslaskentajärjestelmänsä. Viestintävirasto ei kuitenkaan voi määrätä yhtiötä käyttämään mitään tiettyä kustannuslaskentajärjestelmää, koska viestintämarkkinalain 87 §:n mukaan teleyritys saa itse valita käyttämänsä kustannuslaskentajärjestelmän, eikä lakiin sisälly mitään Viestintäviraston toimivaltuutta tältä osin.

Viestintävirasto seuraa pienten teleyritysten laskevasta liikenteestä perimien maksujen kehitystä suhteessa tiukemmin säänneltyjen yritysten hintakehitykseen ja asettaa tarvittaessa hinnoittelua koskevia lisävelvoitteita.

Muiden jäsenvaltioiden kansalliset sääntelyviranomaiset eivät ole antaneet lausuntoja Viestintäviraston päätösluonnoksista huomattavasta markkinavoimasta kiinteään puhelinverkkoon laskevan liikenteen markkinoilla.

6 LAINKOHDAT, JOIHIN PÄÄTÖS PERUSTUU

Viestintämarkkinalaki (393/2003) 17 § 1 mom., 18 § 1 mom., 39 § 2 mom., 33 §, 37 §, 84 § ja 127 § 3 mom.

7 PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLOAIKA

Päätös on voimassa 1.3.2004 alkaen toistaiseksi, jollei Viestintävirasto muuta päätöstä viestintämarkkinalain 18 §:n 1 momentissa tarkoitettuisa seikoissa tai markkinoiden kilpailutilanteessa tapahtuneiden merkityksellisten muutosten takia. Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhaku huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

8 MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kun hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Lain 6 §:n mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka

oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Lisätietoja tästä päätöksestä antavat ylitarkastaja Marja Peltomaa, p. (09) 6966 857 ja lakimies Kreetta Simola, p. (09) 6966 859.

Ylijohtaja

Rauni Hagman

Johtaja

Jorma Koivunmaa

LIITE

Valitusosoitus

JAKELU

Länsilinkki Oy, Auria Networks Oy, Eurajoen Teleosuuskunta, Härkätien Puhelin Oy, Kemiön Puhelin Oy, Laitilan Puhelinosuuskunta, Lännen Puhelin Oy, Paraisten Puhelin Oy, Satakunnan Puhelin Oy, Salon Seudun Puhelin Oy, Lounet Oy ja Vakka-Suomen Puhelin Oy